

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>**Roki v postopkih**

Roki v postopkih

Belgija

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

V sodnem zakoniku (*Code judiciaire/Gerechtigd Wetboek*) so navedeni številni različni roki.

Te roke je mogoče razdeliti v dve kategoriji: odložne roke in prekluzivne roke.

Odložni roki (*délais d'attente/wachtermijnen*) so roki, ki se morajo izteči. Povedano drugače, treba je počakati, da se ti roki iztečejo, preden se lahko veljavno izvede pravno dejanje.

Primer odložnega roka je **rok za odziv na sodni poziv (*délai de citation/dagvaardingstermijn*)**. Med datumom vročitve sodnega poziva in predobravnavnim narokom je treba upoštevati „rok za odziv na sodni poziv“: to je osem dni v primeru poziva v postopku v glavni stvari (civilne zadeve) in dva dni v postopku za izdajo začasne odredbe.

Prekluzivni roki (*délais de forclusion/vervaltermijnen*) so roki, v katerih mora biti neko pravno dejanje opravljeno najpozneje na zadnji dan tega roka, ***dies ad quem***, sicer pravica do oprave navedenega dejanja ugasne.

Med primeri prekluzivnih rokov so roki za vložitev pravnih sredstev, in sicer:

en mesec za vložitev pritožbe (člen 1051 sodnega zakonika) zoper sodbo, izdano v kontradiktornem postopku, od datuma vročitve navedene sodbe;

en mesec za vložitev ugovora (člen 1048 sodnega zakonika) zoper zamudno sodbo od datuma vročitve navedene sodbe;

trije meseci za vložitev kasacijske pritožbe (člen 1073 sodnega zakonika);

trije meseci za vložitev ugovora tretjega (člen 1129 sodnega zakonika);

30 dni za vložitev zahteve za izločitev sodnika (člen 1142 sodnega zakonika);

šest mesecev za vložitev zahteve za obnovo sodnega postopka (člen 1136 sodnega zakonika).

Rok za odziv na sodni poziv je torej odložni rok.

S členom 707 sodnega zakonika je običajni rok za odziv na sodni poziv v glavni stvari za osebe, ki imajo svoje stalno ali običajno prebivališče v Belgiji, določen na osem dni.

Enako velja:

kadar je sodni poziv vročen v Belgiji na naslov za vročanje;

kadar oseba, ki se ji vroča sodni poziv, nima znanega stalnega ali običajnega prebivališča v Belgiji ali tujini;

kadar se sodni poziv stranki, ki ima stalno prebivališče v tujini, vroči osebno v Belgiji.

Rok za odziv na sodni poziv v postopku za izdajo začasne odredbe je skrajšan na dva dni (**člen 1035 sodnega zakonika**). Rok za odziv na sodni poziv pred **izvršilnim sodiščem (*juge des saisies/beslagrechter*)** je prav tako dva dni, če to odloča v postopku za izdajo začasne odredbe.

Kadar tožena stranka nima stalnega ali običajnega prebivališča ali naslova za vročanje v Belgiji, se zgoraj navedena „osnovna roka“ osmih in dveh dni podaljšata v skladu s **členom 55 sodnega zakonika**.

Rok je torej (osem ali dva dni + ...):

15 dni, če stranka živi v sosednji državi ali Združenem kraljestvu;

30 dni, če stranka živi v drugi evropski državi;

80 dni, če stranka živi v drugem delu sveta.

Vendar mora biti tako podaljšanje roka določeno z zakonom. Za sodni poziv je podaljšanje določeno v **členu 709 sodnega zakonika**, za sodni poziv v postopku za izdajo začasne odredbe pa v **členu 1035 sodnega zakonika**.

V posebnih primerih se bo morda treba zelo hitro odzvati na sodni poziv. V takih okoliščinah je mogoče po odvetniku ali sodnem izvršitelju pri pristojnem sodišču zaprositi za skrajšanje rokov (**člen 708 sodnega zakonika** v postopku v glavni stvari, **člen 1036 sodnega zakonika** v postopku za izdajo začasne odredbe).

Sodni izvršitelj ob vročitvi sodnega poziva vroči tudi izvod sklepa o skrajšanju rokov, s katerim vabljeni stranko obvesti o odobritvi skrajšanja roka za odziv na sodni poziv.

Eden od glavnih vidikov roka je njegov **izračun**. Postopek v zvezi s tem je določen v **členih 48 do 57 sodnega zakonika** (v poglavju VIII prvega dela sodnega zakonika) (glej spodaj).

Ti členi se nanašajo na splošne informacije (člena 48 in 49), prekluzivne roke (člen 50, prvi odstavek), **izračun** rokov (člen 52 in člen 53, prvi odstavek, ter členi 53a, 54 in 57), primere **višje sile**, **podaljšanje roka** (člen 50, drugi odstavek; člen 51 in člen 53, drugi odstavek, ter člen 55) in začasno ustavitev roka zaradi smrti ene od strank (člen 56).

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

1. januar (novo leto)

Velikonočna nedelja in velikonočni ponedeljek (spremenljiva datuma)

1. maj (praznik dela)

Vnebohod (šesti četrtek po velikonočni nedelji)

Binkošti in binkoštni ponedeljek (sedma nedelja in ponedeljek po velikonočni nedelji)

Državni praznik: 21. julij

15. avgust (Marijino vnebovzetje)

1. november (vsi sveti)

11. november (premirje leta 1918)

25. december (božič)

Tega seznama ni v sodnem zakoniku.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

Glej vprašanje št. 1 (zgoraj).

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Pravilo je, da se *dies a quo* (datum dejanja ali dogodka, ki sproži začetek roka) NE všteje v rok, všteje pa se *dies ad quem* (zadnji dan) (*dies a quo non computatur in termino*).

Člen 52 sodnega zakonika: „Rok se šteje od polnoči do polnoči. Šteje se od dne, ki sledi dnevu dejanja ali dogodka, ki sproži začetek roka, ter zajema vse dni, tudi sobote, nedelje in zakonsko določene dela proste dni.“

Rok torej ne začne teči na dan vročitve sodnega poziva ali sodbe (*dies a quo*), ampak naslednji dan (natančneje ob polnoči, ko se dan začne).

Na primer: če je sodni poziv vročen v ponedeljek, 4. maja (*dies a quo*), začne **rok za odziv na sodni poziv** teči v torek, 5. maja. Povedano drugače, prvi dan osem dnevnega roka je torek, 5. maja.

Če je 4. maj petek, začne rok za odziv na sodni poziv teči v soboto, 5. maja. Prvi dan roka za odziv na sodni poziv je namreč lahko sobota, nedelja ali zakonsko določen dela prosti dan.

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

A/ Vročitev po sodnem izvršitelju:

V skladu s členom 57 sodnega zakonika začne rok za ugovor, pritožbo in kasacijsko pritožbo, razen če ni z zakonom določeno drugače, teči, ko je odločba vročena osebno ali na naslovu stalnega prebivališča ali, kjer je to ustrezno, ko je izvod oddan ali puščen na določenem kraju, kot je določeno s **členoma 38 in 40**.

V zvezi z osebami, ki v Belgiji nimajo niti stalnega niti običajnega prebivališča niti naslova za vročanje in ki jim vročitev ni opravljena osebno, začne rok teči, ko je izvod poziva oddan na poštнем uradu ali po potrebi državnemu tožilcu.

V zvezi s poslovno nesposobnimi osebami začne rok teči šele, ko je odločba vročena njihovemu zakonitemu zastopniku.

B/ Obvestilo v papirni obliki (pošta):

Razen če ni z zakonom določeno drugače, se v skladu s členom 53a sodnega zakonika roki, ki v zvezi z naslovnikom začnejo teči s prejemom obvestila v papirni obliki, izračunajo tako:

če je vročitev opravljena s sodnim pismom ali s priporočenim pismom s povratnico, od prvega dne po dnevu, ko je bilo pismo dostavljeno na naslov stalnega prebivališča naslovnika ali po potrebi na naslov njegovega običajnega prebivališča ali naslov za vročanje;

če je vročitev opravljena s priporočeno ali navadno pošto, od tretjega delovnega dne po dnevu, ko je bilo pismo predano poštni službi, razen če naslovnik dokaže drugače;

če je vročitev opravljena z datirano vročilnico, od naslednjega dne.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Pravilo je, da se *dies a quo* (datum dejanja ali dogodka, ki sproži začetek roka) NE všteje v rok, všteje pa SE *dies ad quem* (zadnji dan roka).

DIES A QUO:

Člen 52 sodnega zakonika: „Rok se šteje od polnoči do polnoči. Šteje se od dne, ki sledi dnevu dejanja ali dogodka, ki sproži začetek roka, ter zajema vse dni, tudi sobote, nedelje in zakonsko določene dela proste dni.“

Rok torej ne začne teči na dan vročitve sodnega poziva ali sodbe (*dies a quo*), ampak naslednji dan (natančneje ob polnoči, ko se dan začne).

Na primer: če je sodni poziv vročen v ponedeljek, 4. maja (*dies a quo*), začne **rok za odziv na sodni poziv** teči v torek, 5. maja. Povedano drugače, prvi dan osem dnevnega roka je torek, 5. maja.

Če je 4. maj petek, začne rok za odziv na sodni poziv teči v soboto, 5. maja. Prvi dan roka za odziv na sodni poziv je namreč lahko sobota, nedelja ali zakonsko določen dela prosti dan.

DIES AD QUEM:

Člen 53 sodnega zakonika: „Dan izteka roka je všteti v rok. Če je ta dan sobota, nedelja ali **zakonsko določen dela prosti dan**, se dan izteka roka prestavi na naslednji delovni dan.“

Dies ad quem je dan izteka roka. Ta dan se všteje v rok, kar pomeni, da je zadnji dan roka.

Vendar če je *dies ad quem* sobota, nedelja ali zakonsko določen dela prosti dan, se iztek roka prestavi na naslednji delovni dan.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

V skladu s členom 52 sodnega zakonika se rok šteje od polnoči do polnoči. Šteje se od dne, ki sledi dnevu dejanja ali dogodka, ki sproži začetek roka, ter zajema vse dni, tudi sobote, nedelje in zakonsko določene dela proste dni.

Vendar se lahko dejanje v sodnem tajništvu veljavno opravi samo ob dnevih in urah, ko mora biti sodno tajništvo dostopno javnosti, razen če se opravi po elektronski poti.

Upoštevati je torej treba **koledarske dni**.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

V skladu s členom 54 sodnega zakonika se rok, določen v mesecih ali letih, šteje od datuma v mesecu do enakega datuma v mesecu izteka roka.

Ta člen se uporablja samo za roke, določene v mesecih ali letih (na primer: rok za ugovor ali pritožbo: en mesec), in – v povezavi s členom 53 sodnega zakonika – pomeni, da na primer rok enega meseca ni vedno 30 ali 31 dni, ampak je lahko tudi daljši ali krajši.

„Datum v mesecu“ je prvi dan roka, to je dan po dnevu vročitve.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

V skladu s prvim odstavkom člena 53 sodnega zakonika je dan izteka roka (tj. *dies ad quem*) všteti v rok.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

V drugem odstavku člena 53 sodnega zakonika je določeno, da se dan izteka roka, če je to sobota, nedelja ali zakonsko določen dela prosti dan, prestavi na naslednji delovni dan.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

a/ Roki, ki niso prekluzivni

Člen 49 sodnega zakonika določa, da so roki določeni z zakonom in da jih lahko sodišče določi samo, če mu to dovoljuje zakon.

V skladu s členom 51 sodnega zakonika lahko sodišče pred iztekom skrajša ali podaljša roke, ki niso prekluzivni. Razen če ni z zakonom določeno drugače, podaljšanje ne sme biti daljše od prvotnega roka in po njem ni več mogoče odobriti dodatnega podaljšanja, razen iz nujnih razlogov in z utemeljeno odločitvijo.

b/ Oseba, ki v Belgiji nima stalnega ali običajnega prebivališča niti naslova za vročanje

Člen 55 sodnega zakonika določa, da je, kadar je z zakonom določeno, da je treba v zvezi s stranko, ki v Belgiji nima stalnega ali običajnega prebivališča niti naslova za vročanje, podaljšati roke, ki so ji določeni, to podaljšanje naslednje:

15 dni, če stranka živi v sosednji državi ali Združenem kraljestvu;

30 dni, če stranka živi v drugi evropski državi;

80 dni, če stranka živi v drugem delu sveta.

c/ Med sodnimi počitnicami

V skladu z drugim odstavkom člena 50 sodnega zakonika se rok za pritožbo ali ugovor, določen v [členih 1048 in 1051](#) ter členu [1253c](#), točki (c) in (d), ki se začne in konča med sodnimi počitnicami, podaljša do petnajstega dne novega sodnega leta.

Sodne počitnice se začnejo 1. julija in trajajo do 31. avgusta vsako leto.

Če se rok za ugovor ali pritožbo začne in konča v tem obdobju, se *dies ad quem* navedenega roka podaljša do 15. septembra.

Primer 1: sodba je vročena 30. junija (*dies a quo*). Rok začne teči 1. julija in se konča (*dies ad quem*) 31. julija.

Primer 2: sodba je vročena 31. julija (*dies a quo*). Rok začne teči 1. avgusta in se konča (*dies ad quem*) 31. avgusta.

V obeh primerih sta prvi dan roka in *dies ad quem* med sodnimi počitnicami, zato se rok podaljša do 15. septembra, ki je zadnji dan, ko je mogoče vložiti ugovor ali pritožbo.

Primer 3: sodba je vročena 29. junija. Rok začne teči 30. junija. *Dies ad quem* je 29. julij.

Primer 4: sodba je vročena 1. avgusta. Rok začne teči 2. avgusta. *Dies ad quem* je 1. september.

V teh dveh primerih je bodisi prvi dan roka bodisi *dies ad quem* zunaj sodnih počitnic, zato se rok ne podaljša do 15. septembra.

Pozoren je treba biti na uporabo drugega odstavka člena 50 sodnega zakonika (podaljšanje zaradi sodnih počitnic) in drugega odstavka člena 53 sodnega zakonika (prestavitev dneva izteka roka na naslednji delovni dan, če je zadnji dan roka sobota, nedelja ali zakonsko določen dela prosti dan); povedano drugače, kadar je zadnji dan sodnih počitnic, tj. 31. avgust, sobota ali nedelja, in kadar je zadnji dan roka (*dies ad quem*) 31. avgust.

Najprej je treba uporabiti drugi odstavek člena 50 sodnega zakonika, nato pa se po potrebi uporabi drugi odstavek člena 53 sodnega zakonika.

Hipotetični primer:

Sodba je vročena 31. julija. Rok za ugovor ali pritožbo teče od 1. avgusta do 31. avgusta. 31. avgust je sobota ali nedelja.

V skladu z drugim odstavkom člena 50 sodnega zakonika sta prvi in zadnji dan roka med sodnimi počitnicami, zato se rok podaljša do 15. septembra.

Drugi odstavek člena 53 sodnega zakonika se bo lahko uporabil samo, kadar 15. september pade na soboto ali nedeljo, tako da bo zadnji dan roka prestavljen na ponedeljek.

d/ Smrt stranke, ki lahko vloži ugovor, pritožbo ali kasacijsko pritožbo

V skladu s členom 56 sodnega zakonika se s smrtjo stranke začasno ustavi rok, ki ji je bil določen za vložitev ugovora, pritožbe ali kasacijske pritožbe.

Ta rok začne znova teči šele po vnovični vročitvi odločbe na naslovu stalnega prebivališča preminule stranke ter od izteka rokov za izdelavo popisa in razpravo, če je bila odločba vročena pred njunim iztekom.

Odločba se lahko vroči dedičem skupaj ter brez navedb njihovih imen in statusa. Če pa se izkaže, da zainteresirana stranka ni bila obveščena o vročitvi, je lahko izvzeta iz prekluzije, ki je posledica izteka rokov za vložitev pravnega sredstva.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

V skladu s splošnim pravilom iz člena 1050 sodnega zakonika je mogoče v vseh zadevah pritožbo vložiti takoj po izdaji sodbe, tudi če gre za zamudno sodbo. Zoper odločbo o pristojnosti ali vmesno odločbo, razen če sodišče ne odloči drugače, se lahko pritožba vloži samo s pritožbo zoper dokončno sodbo.

V skladu s členom 1051 sodnega zakonika je rok za vložitev pritožbe en mesec od vročitve sodbe ali obvestila o njej v skladu z drugim in tretjim odstavkom [člena 792](#). Vendar pa lahko v skladu s členom 1054 sodnega zakonika nasprotna stranka kadar koli vloži nasprotno pritožbo zoper vse stranke v postopku pred pritožbenim sodiščem, tudi če ji je bila sodba vročena brez pridržkov in če je v njo privolila pred njeno vročitvijo.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

V skladu s členom 51 sodnega zakonika lahko sodišče pred iztekom skrajša ali podaljša roke, ki niso prekluzivni. Razen če ni z zakonom določeno drugače, podaljšanje ne sme biti daljše od prvotnega roka in po njem ni več mogoče odobriti dodatnega podaljšanja, razen iz nujnih razlogov in z utemeljeno odločitvijo.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Člen 55 sodnega zakonika je bil uveden prav za tako stranko. Kadar taka stranka izpolnjuje pogoje iz tega člena, je lahko upravičena do ugodnosti iz te določbe.

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

V skladu s prvim odstavkom člena 50 sodnega zakonika prekluzivnih rokov ni mogoče skrajšati ali podaljšati, niti s soglasjem strank, razen v primeru in pod pogoji, določenimi v zakonu.

Povedano drugače, pravno dejanje mora biti opravljeno pred iztekom roka, sicer ne bo dopustno.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Iztek prekluzivnega roka je dokončen. Povedano drugače, pravnega sredstva ni več mogoče vložiti, razen če je bil kršen zakon.

Zadnja posodobitev: 29/10/2019

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.